

Home>Gerechtelijke procedures>Civiele zaken>Erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen>

Hoe kan ik de naleving van een uitspraak afdwingen?

Hoe kan ik de naleving van een uitspraak afdwingen?

Finland

1 Wat betekent tenuitvoerlegging in burgerlijke en handelszaken?

Tenuitvoerlegging of executie betekent de gedwongen uitvoering van een verplichting die door een rechtbank of andere instantie is opgelegd. Meestal gaat het hierbij om de inning van schulden die op grond van een vonnis moeten worden betaald. Een andere belangrijke executiemaatregel is uitzetting, dat wil zeggen de verplichting om een gebouw of een deel daarvan te verlaten. Tenuitvoerlegging kan ook gebaseerd zijn op een verplichting om bepaalde bezittingen aan een andere partij over te dragen, en op verplichtingen om iets te doen of iets na te laten. Deze vormen van verplichtingen en verboden worden ten uitvoer gelegd door middel van dwangmaatregelen of dwangsommen, afhankelijk van de omstandigheden. Ook door de rechter verordende beslagleggingen of andere voorzorgsmaatregelen kunnen ten uitvoer worden gelegd. In Finland vindt de gedwongen invordering van schulden plaats door de tenuitvoerleggingsautoriteit, een overheidsinstantie. Tenuitvoerlegging is een onafhankelijke juridische activiteit en de lokale tenuitvoerleggingsautoriteiten zijn onafhankelijk en onpartijdig in hun besluitvorming.

Tenuitvoerlegging in zaken met betrekking tot wetgeving over kinderen

In zaken die betrekking hebben op wetgeving over kinderen, gaat het bij tenuitvoerlegging om de uitvoering van gerechtelijke bevelen, zoals de overdracht van een kind. Een overeenkomst die door sociale diensten is bevestigd, kan eveneens als basis voor een tenuitvoerlegging dienen. Een ander belangrijk detail luidt dat in Finland het kind een omgangsrecht heeft, niet de ouder. De tenuitvoerlegging van een rechterlijke beslissing omtrent het gezag over en/of het omgangsrecht van een kind valt onder de Wet op de uitvoering van beslissingen inzake het gezagsrecht en het omgangsrecht (*Laki lapsen huoltoja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta*) (619/1996). Deze wet is ook van toepassing op de tenuitvoerlegging van tijdelijke bevelen.

Tevens vindt tenuitvoerlegging in overeenstemming met deze wet plaats wanneer een vonnis of beslissing die in het buitenland is uitgesproken of gegeven, op grond van Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad in Finland uitvoerbaar is.

Een deurwaarder kan een bevel betreffende het gezag ten uitvoer leggen als de beslissing over de zaak in de laatste drie maanden werd gegeven. In andere situaties moet bij een rechter om een executoriale titel (tenuitvoerleggingsbevel) worden verzocht. De rechter mag een verzoek om tenuitvoerlegging alleen afwijzen als de tenuitvoerlegging tegen het belang van het kind indruist. Bij de tenuitvoerlegging van bevelen betreffende het gezag verplicht de rechter de andere partij om het kind aan de eiser over te dragen; doet die andere partij dat niet, dan krijgt zij een boete. Er kan een bevel worden uitgevaardigd om het kind op te halen. Bij de tenuitvoerlegging van bevelen betreffende het omgangsrecht is de andere partij verplicht bezoeken toe te staan; ook moet zij andere opgelegde maatregelen uitvoeren om de bezoeken te laten plaatsvinden.

2 Welke instantie of instanties zijn bevoegd voor tenuitvoerlegging?

In Finland zijn lokale autoriteiten met de tenuitvoerlegging belast. Welke lokale tenuitvoerleggingsautoriteit bevoegd is, hangt af van de woonplaats van de schuldenaar. Als er geen gedetailleerde informatie over zijn woonplaats in Finland beschikbaar is, kan het executieverzoek bij elke lokale tenuitvoerleggingsautoriteit worden ingediend, bijvoorbeeld in Helsinki (*Helsingin ulosottovirasto*). Zulke verzoeken worden dus bij lokale tenuitvoerleggingsautoriteiten ingediend, die echter voor het hele land bevoegd zijn.

De contactgegevens van de lokale tenuitvoerleggingsautoriteiten zijn te vinden op: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/yhteystiedot.html>

3 Onder welke voorwaarden mag een executoriale titel of beslissing worden uitgevaardigd?

3.1 De procedure

Voor tenuitvoerlegging is het nodig dat de schuldeiser daartoe schriftelijk een verzoek indient onder vermelding van de gronden voor de tenuitvoerlegging. De schuldeiser hoeft niet van tevoren een vergoeding te betalen. Het formulier waarmee om tenuitvoerlegging kan worden verzocht, is beschikbaar op de website van de organisaties die bij de [rechtspraak zijn betrokken](#).

Deurwaarders hebben de plicht om rechterlijke vonnissen of andere op de wetgeving gebaseerde executoriale titels ten uitvoer te leggen en mogen de geldigheid ervan niet in twijfel trekken. Om een executieprocedure te starten moet de schuldeiser gronden voor de tenuitvoerlegging hebben die in de wetgeving worden genoemd, waarbij aan de schuldenaar een verplichting wordt opgelegd. Deurwaarders moeten nagaan of de schuld sinds de rechtbank zijn vonnis heeft gewezen, niet is opgehouden te bestaan als gevolg van betaling of verjaring van de schuld. Het recht dat houders van een zekerheidsrecht hebben (bv. een hypotheek) om betaald te krijgen, valt onder een afzonderlijke bepaling.

3.2 De grondvoorwaarden

In burgerlijke en handelszaken is de tenuitvoerlegging doorgaans gebaseerd op een vonnis of beschikking van een algemene rechtbank. Er is geen specifieke executoriale titel nodig. Algemene rechtbanken zijn districtsrechtbanken (*käräjäoikeus*), als rechtbanken van eerste aanleg, en hoven van beroep (*hovioikeus*) en het Hooggerechtshof (*korkein oikeus*), als beroepsinstanties. Ook een arbitrale uitspraak kan een grond voor tenuitvoerlegging vormen. In de praktijk is een van de belangrijkste gronden voor tenuitvoerlegging een door een gemeentelijke autoriteit bekrachtigd bevel tot betaling van alimentatie. Finland erkent contracten tussen private partijen echter niet als grond voor tenuitvoerlegging.

Vonnissen waartegen beroep is ingesteld, kunnen ten uitvoer worden gelegd, als de schuldeiser de door de deurwaarder verlangde zekerheid biedt in verband met schade die de schuldenaar kan worden toegebracht. De gelden mogen echter pas aan de schuldeiser worden betaald als zowel de gronden voor tenuitvoerlegging als een beslissing over (derden)beslag definitief zijn.

De belangrijkste bepalingen over de uitvoerbaarheid van vonnissen die buiten Finland zijn gewezen, zijn te vinden in de EU-wetgeving (bv. de Brussel I-verordening (nr. 44/2001) en de Brussel II bis-verordening (nr. 2201/2003) en het Verdrag betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in de Scandinavische landen.

4 Het doel en de aard van tenuitvoerleggingsmaatregelen

4.1 Welke soorten activa kunnen voorwerp van tenuitvoerlegging zijn?

Bij aanvang van de executieprocedure krijgt de schuldenaar een mededeling van indiening van het executieverzoek en een betalingsverzoek toegestuurd. Als de schuldenaar de betaling niet in overeenstemming met het betalingsverzoek verricht en niet uit eigen beweging contact opneemt over de betaling van de executievergoeding, wordt bij de tenuitvoerlegging eerst op grond van gegevens in registers onderzocht en vastgesteld wat de inkomsten en bezittingen van de schuldenaar zijn.

Navorsing doen bij de bank is een wezenlijk onderdeel van dit onderzoek. Meestal wordt derdenbeslag gelegd op inkomsten uit arbeid en tegoeden op bankrekeningen. In plaats van regelmatig een bedrag op het loon in te houden, kan er ook een aflossingsplan worden opgesteld. Maatregelen voor het vaststellen van de inkomsten en bezittingen van de schuldenaar en verder onderzoek zijn in de wet geregeld. Deurwaarders hebben uitgebreide rechten die in de wet zijn vastgelegd, waardoor zij via een aantal registers toegang krijgen tot informatie over de financiële situatie van schuldenaars. De deurwaarders zijn ook verplicht om na te gaan wat voor bezittingen de schuldenaar heeft. Executiemaatregelen moeten zonder onnodig uitstel worden uitgevoerd. Als de schuldenaar bijvoorbeeld vaste inkomsten heeft, vindt de eerste betaling aan de schuldeiser normaal gesproken plaats binnen twee maanden na aanvang van de procedure. De schuldenaar heeft het recht om beroep in te stellen, maar het innen van de betalingen wordt niet onderbroken tenzij de rechter anders beslist.

Er kan om volledige tenuitvoerlegging of om gedeeltelijke tenuitvoerlegging worden verzocht. Ook kunnen schuldeisers de tenuitvoerleggingsautoriteiten verzoeken om gedurende een periode van twee jaar, via zogenaamde passieve registratie, toezicht te houden op een schuld als het niet mogelijk is om de schuld onmiddellijk te innen. Een schuldeiser hoeft voor de tenuitvoerlegging geen advocaat of juridisch adviseur in de arm te nemen.

Alle soorten roerende en onroerende zaken van de schuldenaar die niet zijn beschermd of niet onder het uitsluitingsrecht vallen, kunnen in beslag worden genomen, wat ook geldt voor rechten, vorderingen of voorwerpen met een geldelijke waarde. Als de schuldeiser om beperkte tenuitvoerlegging heeft verzocht, kan alleen beslag worden gelegd op bezittingen die in registers staan ingeschreven en die niet hoeven te worden geliquideerd. Als in beslag genomen bezittingen moeten worden geliquideerd, worden ze gewoonlijk van de hand gedaan bij een executieverkoop, die meestal in lokale kranten en online worden aangekondigd.

Links naar verkoop aankondigingen:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ajankohtaista/myynti-ilmoitukset.html>

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

De Finse Wet op de tenuitvoerlegging (*Ulosottolaki*) kent tevens een speciale bepaling, op grond waarvan het hoofd van een executieafdeling mag besluiten geen acht te slaan op kunstmatige constructies voor bezittingen. Als wordt beweerd dat het bezittingen van een derde betreft, zal beslaglegging niet worden tegengehouden als:

blijkt dat de status van de derde is gebaseerd op constructies voor bezittingen of andere constructies met een juridische status die niet overeenkomt met de ware aard of het ware doel ervan, rekening houdend met het feit dat de bevoegdheden van de schuldenaar gelijkwaardig zijn aan de bevoegdheden van de eigenaar en dat zijn handelingen gelijkwaardig zijn aan die van een eigenaar, en rekening houdend met de voordelen die de schuldenaar als gevolg van de constructie geniet en andere bijbehorende factoren; en

de juridische status duidelijk wordt gebruikt om tenuitvoerlegging te voorkomen of om ervoor te zorgen dat de bezittingen buiten het bereik van schuldeisers worden bewaard; en

het niet waarschijnlijk is dat de bedragen die aan de schuldeiser zijn verschuldigd, anders binnen een redelijke termijn van de schuldenaar worden ontvangen.

Er mag echter geen beslag plaatsvinden als de bij de constructie betrokken derde met duidelijke bewijzen komt dat zijn feitelijke rechten door het beslag zouden kunnen worden geschonden. De deurwaarder moet op passende wijze overleg plegen met de schuldenaar en de derde, en zo nodig ook met de schuldeiser, tenzij de tenuitvoerlegging daardoor veel problematischer wordt.

4.2 Wat zijn de gevolgen van tenuitvoerleggingsmaatregelen?

Wanneer een executieprocedure wordt gestart, heeft dat bepaalde effecten, maar (derden)beslag kan grote rechtsgevolgen met zich meebrengen. Zodra beslag is gelegd op bezittingen, mag de schuldenaar de desbetreffende bezittingen niet vernietigen, vervreemden of verpanden of andere besluiten met betrekking tot de bezittingen nemen die nadelig zijn voor de schuldeiser. Elke handeling die hiermee in strijd is, heeft juridisch gezien geen macht over de schuldeiser. De begunstigde of een derde kunnen evenwel bona fide-bescherming genieten. Deurwaarders hebben uitgebreide toegang tot informatie, niet alleen van de schuldenaar, maar ook van derden, zoals banken. Zodra aan een bank is meegedeeld dat de rekeningen van een schuldenaar zijn bevroren, mag de bank geen bedragen meer van die rekeningen overboeken, behalve aan de deurwaarder. De betaling van een vordering of loon of salaris die in strijd is met dit voorschrift, is een strafbaar feit.

Door de verkoop van bezittingen tijdens de executieprocedure treedt er een verandering op in de eigendomsrechten op voorwerpen. De opbrengst daarvan (op basis van de aankoopprijs) wordt dan zo snel mogelijk aan de schuldeiser overgemaakt.

Op bezittingen wordt beslag gelegd tot het bedrag dat nodig is om de schuld aan de schuldeiser af te betalen. Wanneer meerdere schuldeisers om de tenuitvoerlegging hebben gevraagd of wanneer op bezittingen waarop beslag is gelegd bijvoorbeeld een hypotheek rust, wordt de opbrengst in volgorde van prioriteit verdeeld onder de schuldeisers, zoals bij de wet is bepaald. De door de overheid geïnde vergoedingen voor de tenuitvoerlegging worden doorgaans aan de schuldenaar in rekening gebracht. Als de poging tot tenuitvoerlegging mislukt, zal de schuldeiser een kleine afhandelingsvergoeding moeten betalen. Op soortgelijke wijze wordt aan de schuldeiser een vergoeding in rekening gebracht voor de over te maken gelden. In alimentatiezaken wordt er geen vergoeding gevraagd en krijgt de alimentatie prioriteit. De betalingen aan de schuldeiser kunnen per maand variëren afhankelijk van de fluctuaties in de inkomsten en de schulden van de schuldenaar.

Verdere informatie over executievergoedingen is te vinden op: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosottomaksut.html>

4.3 Welke geldigheid hebben deze maatregelen?

In overeenstemming met de wetgeving zijn deurwaarders verplicht om hun taken prompt en onverwijld uit te voeren. Als de schuldenaar geen bezittingen of inkomsten heeft die vatbaar zijn voor (derden)beslag, wordt de zaak stopgezet en aan de schuldeiser teruggegeven. Dit kan gebeuren om een van de volgende redenen: gebrek aan middelen, gebrek aan middelen en onbekend, of een meegedeelde andere, afzonderlijk gespecificeerde, belemmering voor terugvordering. In zulke situaties moeten de gegevens van de inkomsten en bezittingen altijd aan de hand van de belangrijkste registers worden vastgesteld. De executieprocedure wordt dan beëindigd, maar de schuldeiser kan verzoeken om de tenuitvoerlegging op een latere datum opnieuw te starten, waarna de financiële situatie van de schuldenaar nogmaals wordt onderzocht. Zo kan de schuldeiser om de tenuitvoerlegging van een besluit vragen door tijdig een nieuw verzoek in te dienen, zodat derdenbeslag kan worden gelegd op bijvoorbeeld de eindejaarsbelastingkorting van de schuldenaar. De schuldenaar kan ook vragen dat de schuld in het zogenoemde passieve register wordt opgenomen. Als tijdens het onderzoek naar een andere zaak blijkt dat de schuldenaar inkomsten of bezittingen heeft die vatbaar zijn voor (derden)beslag, of dat hij een belastingkorting ontvangt, zal tijdens de executieprocedure rekening worden gehouden met een in het passieve register opgenomen schuld. De passieve registratie blijft geldig tot twee jaar na de datum waarop een verklaring van gebrek aan middelen is afgegeven.

5 Is er een mogelijkheid tot beroep tegen de beslissing om een dergelijke maatregel toe te staan?

Tegen executiemaatregelen en -besluiten van deurwaarders kan beroep worden ingesteld door iedereen wiens belangen door een dergelijke maatregel of een dergelijk besluit worden geschaad. Beroepen worden behandeld door de districtsrechtbank (*käräjäoikeus*). Beroep moet worden ingesteld binnen drie weken na de datum waarop de beslissing is gegeven of de datum waarop de belanghebbende partij in kennis wordt gesteld van de beslissing.

Het instellen van beroep leidt over het algemeen niet tot opschorting van de executieprocedure, tenzij de rechtbank anders bepaalt. Als het beroep wordt toegewezen, zal de rechtbank het besluit van de deurwaarder vernietigen of wijzigen. In enkele gevallen kunnen deurwaarders zelf ook evidente fouten corrigeren.

Als voor het nemen van een besluit over een in verband met de tenuitvoerlegging aangedragen argument of ingediende vordering uitgebreid mondeling bewijs moet worden verkregen, moet het besluit hierover mogelijk worden genomen in een civiele procedure in een rechtbank (*executiegeschil*).

6 Zijn er beperkingen aan tenuitvoerlegging, in het bijzonder wat bescherming van de schuldenaar of termijnen betreft?

De wetgeving bevat bepalingen over een executieverbod, bijvoorbeeld op sociale gronden. Op een aantal sociale uitkeringen kan geen derdenbeslag worden gelegd. Als de schuldenaar een natuurlijke persoon is, moeten voorwerpen, voordelen en rechten die in de wet apart worden vermeld, van het beslag worden vrijgesteld. Bovendien mag er geen beslag op bezittingen worden gelegd als, rekening houdend met de waarde van de bezittingen en andere omstandigheden, de schuldeiser of schuldeisers slechts een bedrag zouden ontvangen dat als gering wordt beschouwd, na betaling van executiekosten, executievergoedingen en schulden in verband met de bezittingen.

In de beslagleggings- en aflossingsplannen moet altijd rekening worden gehouden met het deel van de inkomsten van de schuldenaar dat wettelijk is beschermd: dit bedrag moet worden uitgesloten zodat de schuldenaar in zijn levensonderhoud kan voorzien. Doorgaans kan niet meer dan een derde van het nettoloon of nettosalaris van een schuldenaar in beslag worden genomen. De beschermde delen van de inkomsten zijn met een aantal voorbeelden te vinden op:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Wanneer een natuurlijke persoon een betalingsverplichting heeft, blijven de gronden voor tenuitvoerlegging 15 jaar uitvoerbaar (*termijn voor gronden voor tenuitvoerlegging*). Deze termijn is twintig jaar als de in de gronden voor tenuitvoerlegging beschreven schuldeiser een natuurlijke persoon is of als de vordering is gebaseerd op een strafbaar feit waarvoor de schuldenaar tot een gevangenisstraf of taakstraf is veroordeeld. Een rechterlijk vonnis of een andere executoriale titel kan niet ten uitvoer worden gelegd als het recht dat daarin wordt verleend, is komen te vervallen omdat de schuld is betaald of verjaard, of om een andere reden.

Voor meer informatie zie

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index.html>

<https://valtakunnanvoudinvirasto.fi/fi/>

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2007/en20070705>

Laatste update: 23/03/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Sommige pagina's van deze website worden aangeleverd door de EU-landen. Momenteel doen zij het nodige om die pagina's aan te passen aan de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Mocht bepaalde informatie nog niet het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie weerspiegelen, dan is dit onbedoeld en zal dit worden gecorrigeerd.